

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 09 27
SWD(2012) 267 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie dokumento

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 111/2005, nustatantis prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių stebėsenos taisyklės

{COM(2012) 521 final}
{SWD(2012) 268 final}

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie dokumento

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 111/2005, nustatantis prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių stebėsenos taisyklės

1. PROBLEMOS APIBŪDINIMAS

1.1. Kokia yra problema?

Efedrinas ir pseudoefedrinas yra cheminės medžiagos, naudojamos vaistų nuo peršalimo ar alergijos gamybai. Be to, abi šios medžiagos yra pagrindiniai metamfetaminų gamybos pirmtakai (prekursoriai). Kad jos nebūtų nukreiptos nuo teisėtos prekybos į neteisėtą narkotinių medžiagų gamybą, (tarptautiniu¹ ir ES lygmeniu²) buvo sukurta speciali reglamentavimo sistema, kuria siekiama nustatyti įtartinus sandorius. Tačiau vaistai, kurių sudėtyje nėra efedrino ar pseudoefedrino, nėra kontroliuojami. Vaistų sudėtyje esantį efedrino ar pseudoefedrino nesunku išgauti (naudojant pigią savadarbę įrangą ir taikant paprastą cheminę technologiją), todėl prekeiviai narkotikais juos naudoja kaip neteisėtos metamfetamino gamybos pirmtakų (prekursorių) šaltinį. Kadangi žmonėms skirtiems vaistams, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, netaikomos Reglamento (EB) Nr. 111/2005, kuris galioja prekybai tarp ES ir trečiųjų šalių, nuostatos, kompetentingos valstybių narių institucijos negalėjo sulaikyti ar konfiskuoti vaistų, kai jie buvo eksportuojami iš Sąjungos muitų teritorijos arba gabenami per ją tranzitu, nors buvo labai tikėtina, kad jie bus panaudoti neteisėtai metamfetamino gamybai jų paskirties šalyje. Tikimasi, kad ES užpildys spragą galiojančiuose teisės aktuose, kuriais muitinės įstaigoms ir policijos tarnyboms suteikti įgaliojimai sulaikyti ir konfiskuoti efedrino bei pseudoefedrino, tačiau jos negali sulaikyti ir konfiskuoti vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino.

Giliausias problemos šaknis galima apibendrinti taip:

- visame pasaulyje sugriežtintos efedrino ir pseudoefedrino (medžiagų) kontrolės priemonės. Kai kurios šalys netgi uždraudė šių medžiagų importą;
- todėl prekeiviai narkotikais priversti ieškoti alternatyvių efedrino ir pseudoefedrino, naudojamų metamfetaminų gamybai, šaltinių;
- dėl to prekeiviai narkotikais naudoja vaistus, kurių sudėtyje yra šių medžiagų ir kuriems netaikomos griežtos kontrolės priemonės;
- šių vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, kontrolės priemonės sugriežtintos kituose pasaulio regionuose. Reaguodami į tai, prekeiviai narkotikais nukreipia veiklą į tuos regionus, kuriuose šiems vaistams taikoma mažiau kontrolės priemonių, pavyzdžiui, į ES.

¹ Jungtinių Tautų konvencija dėl kovos su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta, kurią galima rasti [HTTP://WWW.INCB.ORG/PDF/E/CONV/1988_CONVENTION_EN.PDF](http://www.incb.org/pdf/e/conv/1988_convention_en.pdf).

² 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 273/2004 ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 111/2005 32 straipsnis dėl Bendrijos teisės aktų dėl prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) stebėsenos ir kontrolės įgyvendinimo ir veikimo.

2007–2010 m. kompetentingų ES valstybių narių institucijų prie sienų konfiskuotų metamfetamino pirmtakų (prekursorių), esančių vaistuose, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, dalis gerokai svyravo. 2007 m. Europoje tarp bendro konfiskuoto kiekio vaistų beveik nebuvo (0,3 mt³ iš 8 mt), o 2008 ir 2009 m. vaistų dalis, tenkanti bendram konfiskuotam kiekiui, smarkiai išaugo (atitinkamai 1,8 mt iš 3,5 mt ir 0,6 mt iš 1,4 mt). Nors 2010 m. kiekis gerokai sumažėjo (0,1 mt iš 2,9 mt), daugeliui valstybių narių ir Tarptautinei narkotikų kontrolės valdybai (INCB) susirūpinimą kelia tai, kad Reglamente (EB) Nr. 111/2005 numatyto vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, kontrolės mechanizmo neužtenka.

1.2. Kas susiduria su šia problema?

- Trečiosios šalys, kuriose gaminamas metamfetaminas ir kurių vykdomos vaistų, kurių sudėtyje yra narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių), kontrolės priemonės yra neveiksmingos, jei tokių pat priemonių nesiima eksporto ir tranzito šalys.
- Gamintojai ir platintojai, įsisteigę Sąjungoje ar už jos ribų, kaip šių vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, tiekėjai ar prekiautojai.
- Muitinės, policijos tarnybos ir sveikatos priežiūros įstaigos, kaip institucijos, kurioms kiekvienoje valstybėje pavesta užtikrinti, kad būtų įgyvendinami narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) reglamentuojantys teisės aktai.

2. SUBSIDIARUMO ANALIZĖ

Reglamentas (EB) Nr. 111/2005 grindžiamas SESV 207 straipsniu (anksčiau – EB sutarties 133 straipsnis). Jame nustatytos prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių stebėsenos taisyklės.

Šiuo metu ES valstybių narių muitinės vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, konfiskuoja remdamosi nacionalinės kovos su narkotinėmis medžiagomis teisės aktais arba nacionaliniu muitų kodeksu, todėl prie ES išorės sienų vykdoma skirtinga kontrolė. Be to, neteisėtą šių vaistų naudojimą jos bando apriboti skirtingomis nacionalinėmis priemonėmis, todėl ES operacijų vykdytojams taikomi skirtingi teisiniai reikalavimai.

3. TIKSLAI

Bendrasis politikos tikslas

- Prisidėti prie pasaulinės kovos su neteisėta narkotinių medžiagų gamyba.

Konkretūs politikos tikslai

- Kovoti su neteisėta metamfetamino gamyba, užkertant kelią neteisėtam vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, eksportuojamų iš Sąjungos ir trečiųjų šalių, į Sąjungą ir trečiąsias šalis importuojamų arba per ją ar jas gabenamų, naudojimui, netrukdam teisėtai jų prekybai, ir taip kontroliuojant efedrino ar pseudoefedrino pasiūlą.
- Išlaikyti laisvą vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, judėjimą teisėtais tikslais tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių.
- Neužkrauti pernelyg didelės administracinės naštos kompetentingoms nacionalinėms institucijoms (muitinėms, policijos tarnyboms, sveikatos priežiūros įstaigoms) ir

³ Mt = metrinė tona = 1 000 kg.

pramonės įmonėms, prekiaujančioms vaistais, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino.

Veiklos tikslas

Pasiekti ir išlaikyti bandymų neteisėtai naudoti vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, mažėjimo tendenciją.

4. GALIMOS POLITIKOS PRIEMONĖS

1 priemonė: nesiiimti naujų teisėkūros veiksmų (pagrindinis scenarijus)

Reglamentas (EB) Nr. 111/2005 nebūtų iš dalies keičiamas. Pagal šį reglamentą vaistai, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, nėra kontroliuojami. Todėl valstybių narių institucijos negali sulaikyti ar konfiskuoti į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežamų šių vaistų, nors tikėtina, kad jie bus panaudoti neteisėtai metamfetamino gamybai.

2 priemonė: rekomenduoti valstybėms narėms imtis savanoriškų priemonių

Komisija pateiktą rekomendaciją dėl vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, kontrolės priemonių, iš kurių kiekviena valstybė narė galėtų pasirinkti tas, kurios jai atrodo tinkamos.

3 priemonė: padidinti kompetentingų institucijų įgaliojimus

Vaistams, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, būtų taikomos dabartinio reglamento 26 straipsnio (kompetentingų institucijų įgaliojimai) nuostatos. Taip kompetentingoms ES institucijoms būtų sudarytos sąlygos nutraukti sandorius dėl eksportuojamų, importuojamų ar gabenamų tranzitu šių vaistų, jei yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad jie gali būti panaudoti neteisėtai narkotinių medžiagų gamybai.

4 priemonė: padidinti kompetentingų institucijų įgaliojimus ir įvesti išankstinių pranešimų apie eksportą teikimo reikalavimą

Kompetentingos ES valstybių narių institucijos turėtų teisinį pagrindą ne tik sulaikyti ir konfiskuoti vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino (kaip 3 priemonės atveju), bet ir paskirties šaliai siųsti išankstinius pranešimus apie šių vaistų eksportą per išankstinių pranešimų sistemą *PEN online*.

5 priemonė: vaistams, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, taikyti tokius pačius kontrolės reikalavimus, kokie taikomi efedriniui ir pseudoefedriniui

Vaistai, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, būtų įtraukti į oficialų 1 kategorijos medžiagų sąrašą. Todėl jiems būtų taikomi tokie patys kontrolės reikalavimai, kokie šiuo metu taikomi į oficialų sąrašą įtrauktoms 1 kategorijoje išvardytoms medžiagoms, pavyzdžiui, efedriniui ir pseudoefedriniui: išankstinis pranešimas apie eksportą, eksporto leidimas, licencija ir kt.

6 priemonė: uždrausti prekybą vaistais, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino

Pagal šią priemonę būtų nebeįmanoma į Sąjungos muitų teritoriją importuoti, iš jos eksportuoti ir per ją gabenti tranzitu vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino.

Prieš svarstant, ar uždrausti prekybą, turėtų būti nagrinėjamos galimybės imtis kitų kontrolės priemonių, pavyzdžių, tų, kurios numatytos teisės aktuose. Kontrolės priemonių analizė pateikta dalyje, kurioje aptariama 5 priemonė.

Todėl 6 priemonė atmesta, toliau neanalizuojant jos poveikio.

5. POVEIKIO VERTINIMAS

Šia iniciatyva gerbiamos Sąjungos **pagrindinių teisių** chartijoje išdėstytos pagrindinės teisės, laisvės ir principai. Chartijos 35 straipsniu kiekvienam užtikrinama teisė į profilaktinę sveikatos priežiūrą ir teisė į gydymą. Kompetentingų institucijų įgaliojimas imtis veiksmų dėl vaistų pagal 3, 4 ir 5 priemones nesumažins visuomenės galimybių gauti vaistų.

Ši problema nedaro jokio **poveikio aplinkai**.

Sunku spręsti, ar būtų daromas koks nors poveikis **MVĮ arba mikroįmonėms**, nes nebuvo galimybių konsultacijas orientuoti į vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, prekiaujančias įmones. Tačiau su MVĮ konsultuotasi per farmacijos asociacijas. Tai, kad jos nepateikė atsakymų, patvirtina, jog jos ne itin aktyviai dalyvauja prekyboje vaistais, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, arba nedirba šiame sektoriuje veikiančioms tarptautinėms bendrovėms. Todėl būtų galima daryti prielaidą, kad šis pasiūlymas nedarytų poveikio MVĮ.

Tarptautinis poveikis: neteisėtas narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) naudojimas yra pasaulinė problema, kurią reikia spręsti pasauliniu lygmeniu. Jei ES lygmeniu būtų imtasi griežtesnių vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, kontrolės priemonių, tai atitiktų kitų pasaulio šalių įdėtas pastangas ir padėtų siekti tarptautinio tikslo griežtinti šių vaistų kontrolę.

3, 4 ir 5 priemonių atvejais **kompetentingoms institucijoms teksianti administracinė našta** įvertinta naudojant ES standartinį sąnaudų modelį ir remiantis per konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis surinktais duomenimis. **Pramonei teksiančią papildomą administracinę naštą** buvo galima įvertinti tik iš dalies, nes internetinėse konsultacijose dalyvavusios prekybos vaistais asociacijos ir bendrovės nepateikė duomenų, kadangi visos pasisakė už tai, kad nebūtų imtasi jokių teisėkūros veiksmų.

1 priemonė: nesiimti naujų teisėkūros veiksmų (pagrindinis scenarijus)

Veiksmingumas

Nustatyti dabartinių teisės aktų trūkumai, susiję su neteisėtu vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, naudojimu, nebūtų ištaisyti, todėl prekeiviai narkotikais galėtų toliau naudoti vaistus, kaip efedrino ir pseudoefedrino šaltinį, neteisėtai metamfetamino gamybai. Todėl **ši priemonė nepadėtų kovoti su neteisėta metamfetamino gamyba, mažinant efedrino ir pseudoefedrino**, kurių yra vaistų sudėtyje, **pasiūlą**.

Šiais vaistais **būtų ir toliau laisvai prekiaujama** teisėtais tikslais tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių.

Be to, **tarptautinė bendrija ir toliau kritikuotų ES**, kad ši vis dar nesiima veiksmų, nors INCB ne kartą ją ragino aktyviau kontroliuoti išorės prekybą reglamentuojančius teisės aktus.

Efektyvumas

Ši priemonė neužkrautų papildomos administracinės naštos nei Europos įmonėms, nei nacionalinėms kompetentingoms institucijoms. Kadangi įprastos veiklos išlaidos nepakistų, nepakistų ir administracinės išlaidos.

2 priemonė: rekomenduoti valstybėms narėms imtis savanoriškų priemonių

Veiksmingumas

Šia priemone **nebūtų ES lygmeniu išspręsta** minėta problema. Tačiau valstybės narės, kurios dar nesiėmė jokių kontrolės priemonių, galėtų ja vadovautis, kad nustatytų kai kurias iš jų, remdamosi gerąja praktika, taikoma kitose valstybėse narėse, kurios jau ėmėsi kai kurių iš

tokių priemonių, kurios pasitvirtino kaip veiksmingos mažinant neteisėtai narkotinių medžiagų gamybai naudojamų efedrino ir pseudoefedrino pasiūlą.

Prekybai šiais vaistais tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių nebūtų daromas poveikis.

Ši priemonė neatitiktų JT rezoliucijų, kuriose visos 1988 m. JT konvencijos šalys raginamos sugriežtinti šios rūšies vaistų kontrolę.

Efektyvumas

Kad ir kokių priemonių valstybės narės nuspręstų imtis, galima daryti prielaidą, kad jos užkrautų tam tikrą administracinę našta nacionaliniu lygmeniu. Papildoma administracinė našta, kuri tektų, jei būtų imtasi tokių nacionalinių priemonių, neįvertinta, nes neaišku, kokių priemonių valstybės narės galėtų imtis.

3 priemonė: padidinti kompetentingų institucijų įgaliojimus

Veiksmingumas

Ši priemonė **padidintų galimybes užkirsti kelią neteisėtam šių vaistų naudojimui ir taip sumažintų** neteisėtai metamfetamino gamybai naudojamų **efedrino ir pseudoefedrino pasiūlą**. Kadangi šia priemone narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) reglamentuojančiuose teisės aktuose kompetentingoms valstybių narių institucijoms būtų nustatytas teisinis pagrindas sulaikyti arba konfiskuoti vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, siuntas, jos nebesiremtų skirtingais nacionalinės teisės aktais (jei tokių yra), kad sulaikytų ar konfiskuotų tokius vaistus.

Prekybai vaistais, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, nebūtų trukdoma.

Sumažėtų INCB kritika, kad ES nenustato šių vaistų kontrolės priemonių.

Efektyvumas

Remiantis rizikos analize, visose valstybėse būtų kontroliuojami eksportuojami, importuojami ir gabenami tranzitu vaistai. Kadangi muitinės jau dabar atlieka tokią rizikos, kurios kriterijai priklauso nuo tendencijų, analizę, papildoma administracinė našta turėtų būti minimali. Poveikis prekiautojams taip pat turėtų būti minimalus, nes jau dabar jie gali būti muitinės kontroliuojami, kai prekiauja prekėmis tarptautiniu lygmeniu.

4 priemonė: padidinti kompetentingų institucijų įgaliojimus ir įvesti išankstinių pranešimų apie eksportą teikimo reikalavimą

Veiksmingumas

Ši priemonė grindžiama 3 priemone, todėl jos privalumai yra tokie patys, kokie pastarosios priemonės. Be to, naudojant *PEN online* sistemą, sumažėtų neteisėto naudojimo rizika, nes ši sistema užtikrina sistemingą ir nuoseklią pasaulinės prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) stebėseną. Taikant tokią sistemą, ši priemonė **padidintų galimybes užkirsti kelią vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, naudojimui** neteisėtai metamfetamino gamybai.

Tai, kad kompetentingos valstybių narių institucijos taikytų išankstinių pranešimų apie vaistų eksportą sistemą (*PEN online*), **palankiai vertintų INCB**, kuri ne kartą per pastaruosius metus metinėse ataskaitose ragino Sąjungą taikyti šią sistemą.

Nuo pat *PEN online* sistemos sukūrimo **nebuvo užfiksuota, kad dėl jos būtų lėčiau ar sunkiau vykdomi prekybos sandoriai**, kaip patvirtina didėjantis šių sistemą taikančių šalių skaičius.

Efektyvumas

Papildoma administracinė našta, kuri kompetentingoms institucijoms tektų vykdant kontrolę pagal iš dalies pakeistą 26 straipsnį, liktų minimali. Vieno išankstinio pranešimo apie 1 kategorijos medžiagos eksportą siuntimas, kuris kompetentingoms institucijoms užkrautų papildomą administracinę naštą, vidutiniškai kainuotų 15 eurų. Papildoma administracinė našta iš esmės priklausytų nuo teisėtos prekybos šiais vaistais apimties kiekvienoje valstybėje narėje. Todėl galima daryti prielaidą, kad papildoma administracinė našta būtų palyginti maža ir kad kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų ją pakelti, nes jau trejus pastaruosius metus kelios valstybės narės savanoriškai siunčia pranešimus pagal tarptautines *Prism* projekto veiklos iniciatyvas.

5 priemonė: vaistams, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, taikyti tokius pačius kontrolės reikalavimus, kokie taikomi efedrino ir pseudoefedrino

Veiksmingumas

Ši priemonė gerokai sugriežtintų vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, kontrolę, nes jiems būtų taikoma tokia pati kontrolės sistema, kokia jų sudėtyje esančioms žaliavinėms medžiagoms taikoma pagal narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) reglamentuojančius teisės aktus.

Ši priemonė padidintų galimybes užkirsti kelią neteisėtam naudojimui ir taip sumažintų neteisėtai metamfetamino gamybai naudojamų efedrino ir pseudoefedrino pasiūlą.

Reikalavimai, kurie būtų taikomi šiems vaistams, būtų pernelyg dideli, palyginti su tikslu, kurio siekiama šia iniciatyva.

Didesni reikalavimai, kurių operacijų vykdytojai turėtų laikytis eksportuodami ar importuodami šiuos vaistus, **galėtų trukdyti prekybai šiais vaistais tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių.**

Be to, reikėtų iš dalies keisti tą patį Reglamento dėl ES vidaus prekybos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais) straipsnį.

Ši priemonė **atitiktų Jungtinių Tautų narkotinių medžiagų komisijos rezoliuciją**, kurioje Sąjunga raginama, be kita ko, vaistiniams preparatams, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, taikyti panašias kontrolės priemones, kokios taikomos biriosioms (žaliavinėms) pirmtakų (prekursorių) cheminėms medžiagoms⁴.

Efektyvumas

Būtų taikomi keturi pagrindiniai administraciniai reikalavimai: licencijų, importo leidimo, eksporto leidimo ir išankstinių pranešimų apie eksportą. Papildoma administracinė našta, kylanti dėl *PEN-online* reikalavimo, įvertinta dalyje, kurioje aptarta 4 priemonė.

Kalbant apie **licencijavimą**, šiuo metu vienai kompetentingai institucijai tenkanti administracinė našta, susijusi su 1 kategorijos medžiagomis, vidutiniškai įvertinta 861 euru per metus. Todėl administracinė našta, kuri tektų vienai kompetentingai institucijai išduodant vieną licenciją, būtų tokia pati, kaip ir išduodant licenciją bet kuriai kitai 1 kategorijos medžiagai, t. y. 49 eurai.

Kalbant apie **importo leidimus**, šiuo metu vienai kompetentingai institucijai tenkanti administracinė našta, susijusi su 1 kategorijos medžiagomis, vidutiniškai yra 1 236 eurai per metus. Dabartinė administracinė vieno importo leidimo išdavimo našta yra 28 eurai.

⁴ Rezoliucija dėl tarptautinio bendradarbiavimo ir teisinės bei institucinės sistemų, susijusių su neteisėtai sintetinių narkotikų gamybai naudojamų cheminių pirmtakų (prekursorių) kontrole, stiprinimo, E/CN.7/2011/L.5/Rev.1,

http://www.unodc.org/documents/commissions/CND-Res-2011to2019/CND54_8e1.pdf.

Kalbant apie **eksporto leidimus**, vienai kompetentingai institucijai tenkanti administracinė našta, susijusi su 1 kategorijos medžiagomis, vidutiniškai yra 995 eurai per metus. Dabartinė administracinė vieno eksporto leidimo išdavimo našta yra 29 eurai.

Vienai bendrovei tenkanti administracinė licencijos gavimo našta yra 77 eurai (ENTR GD poveikio vertinimas)⁵.

6. PRIEMONIŲ PALYGINIMAS

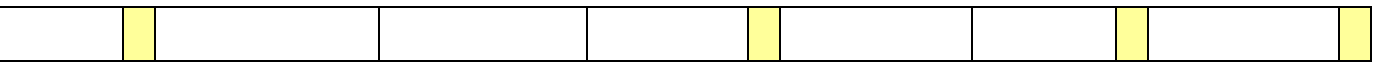
Kad būtų galima nustatyti geriausią priemonę, toliau pateikiamoje lentelėje nurodytas kiekvienos priemonės veiksmingumas ir išlaidų efektyvumas.

1 lentelė: priemonių palyginimas

Priemonė	Veiksmingumas			Išlaidų efektyvumas		Bendras įvertinimas
	Efedrino ar pseudoefedrino, kurių yra vaistų sudėtyje, pasiūlos sumažinimas, užkertant kelią neteisėtam jų naudojimui	Laisvo vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, judėjimo tarp ES ir trečiųjų šalių išlaikymas	Atitiktis JT rezoliucijoms	Papildoma administracinė našta		
				vienai institucijai	vienai pramonės įmonei	
1	-	+	-	0 €	€ 0	-
2	-/+	+	-	0/+ €	€ 0/+	-
3	+	+	+	0/+ €	€ 0/+	++
4	++	+	+	1 500 €* nėra duomenų		+++
5	+++	+/-	+	Eksportas = 9 300 € Importas = 7 700 €	Licencija = 77 €	++

⁵ 2011 m. spalio mėn. EIM galutinė ataskaita „Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) reglamentuojančių ES teisės aktų pakeitimais nustatytos administracinės išlaidos ir administracinė našta“, p. 24.

Nors pagrindinis scenarijus neužkrautų papildomos administracinės naštos, ši priemonė neturėtų būti pasirinkta, jei norima, kad Komisija tinkamai reaguotų į Tarybos prašymą ištaisyti nustatytus kontrolės sistemos, numatytos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius) reglamentuojančiuose teisės aktuose, trūkumus ir į tarptautinės bendrijos susirūpinimą.

Ne teisėkūros priemonėmis minėta problema būtų išspręsta tik iš dalies, nebent jos būtų priimtos visose valstybėse narėse. Be to, kompetentingoms institucijoms nebūtų sudarytos sąlygos sulaikyti ar konfiskuoti eksportuojamus ar gabenamus tranzitu vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, nes nėra priimtas aiškus teisinis pagrindas, taikomas šioms konkrečioms prekėms. Priemonės, kurių svarstyta imtis pagal šią politikos priemonę, tik tam tikra dalimi užkirstų kelią neteisėtam vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ir pseudoefedrino, naudojimui.

3, 4 ir 5 priemonės kompetentingoms institucijoms sudaro aiškų teisinį pagrindą sulaikyti ir (arba) konfiskuoti vaistus, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino, eksportuojamus iš Sąjungos muitų teritorijos arba gabenamų per ją, jei yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad jie skirti neteisėtai narkotinių medžiagų gamybai. Jos taip pat sumažintų INCB kritiką, kad ES nenustato šių vaistų kontrolės priemonių, be to, kiekviena iš jų padidintų galimybes užkirsti kelią neteisėtam šių vaistų naudojimui ir taip sumažintų neteisėtai metamfetamino gamybai naudojamų efedrino ir pseudoefedrino pasiūlą, tiesa, nevienodai.

Iš šių trijų priemonių, kuriose numatyti teisės aktų pakeitimai, 3 priemonė užkrautų tik nedidelę administracinę naštą, panašios administracinės naštos galima tikėtis taikant ir 4 priemonę, o jei būtų pasirinkta 5 priemonė, kompetentingoms institucijoms ir operacijų vykdytojams tektų didžiausia administracinė našta. Nors 5 priemonė galėtų būti laikoma veiksmingiausia, nes būtų vykdoma griežčiausia kontrolė, jos keliamų reikalavimų būtų pernelyg daug, palyginti su tikslu, kurio siekiama šia iniciatyva. 4 priemonė naudingesnė už 3 priemonę tuo, kad kartu taikomos dvi priemonės yra veiksmingesnės nei kiekviena iš jų atskirai, be to, papildoma našta yra nedidelė, nes išankstinio pranešimo apie eksportą sistema jau veikia ir valstybių narių kompetentingoms institucijoms išankstinių pranešimų apie eksportą veikiausiai tektų siųsti gana mažai. Be to, kadangi jau dabar išankstiniai pranešimai apie eksportą privalo būti teikiami dėl 1 kategorijos medžiagų, įtrauktų į oficialų sąrašą, regis, būtų logiška, kad juos būtų privaloma teikti ir dėl vaistų, kurių sudėtyje yra šių medžiagų, pavyzdžiui, dėl vaistų, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino.

Todėl 4 priemonė atrodo geriausia: sudarytų sąlygas veiksmingai kontrolei, nustatytų tik vieną papildomą kontrolės reikalavimą ir beveik neužkrautų papildomos administracinės naštos.

7. STEBĖSENA IR VERTINIMAS

Komisija numato:

- rinkti, analizuoti ir pranešti valstybių narių metinius statistinius duomenis apie atliktą konfiskavimą ir sulaikytas siuntas;
- remti iš dalies pakeisto reglamento įgyvendinimą, padedama Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) darbo grupės ir atnaujindama dabartines gaires, e. mokymo priemonę ir dokumentą, kuriame pateikti dažnai užduodami klausimai;

- įdiegti šiuo metu kuriamą duomenų bazę, kad būtų lengviau rinkti ir analizuoti statistinius duomenis;
- sukurti Kombinuotojoje nomenklatūroje specialų tarifinį kodą vaistams, kurių sudėtyje yra efedrino ar pseudoefedrino;
- organizuoti informuotumo didinimo veiklą, kurioje dalyvautų kompetentingos institucijos ir operacijų vykdytojai;
- keistis informacija, įskaitant informaciją apie tendencijas, su trečiųjų šalių vyriausybėmis.

Praėjus penkeriems metams nuo naujų nuostatų priėmimo Komisija galėtų atlikti jų vertinimą, kuriame išnagrinėtų pasiektus rezultatus, lygindama juos su nustatytais tikslais, ir aptartų politikos priemonių, kurių būtų galima imtis ateityje, poveikį. Po to ji galėtų pateikti vertinimo ataskaitą.